

9. İSLAM İKTİSADI ATÖLYESİ

17-19 EYLÜL 2021 | İSTANBUL

İletişim: info@ikam.org.tr | +90 216 532 63 70

9. İslam İktisadı Atölyesi Sonuç Bildirgesi

19. 09.2021

İslam İktisadı ve Araştırma Merkezi (İKAM), Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) ve İstanbul Ticaret Üniversitesi işbirliğiyle, İstanbul Ticaret Odası, Albaraka Türk Katılım Bankası ve Turizm Geliştirme ve Eğitim Vakfı ve İstanbul Kongre ve Ziyaretçi Bürosu sponsorluğunda 9. İslam İktisadı Atölyesini 17-19 Eylül 2021 tarihleri arasında gerçekleştirdi. Bu yıl “Kalkınma ve Az Gelişmişlik” temasının işlendiği 9. İslam İktisadı Atölyesinde, açılış ve kapanış oturumlarıyla birlikte toplamda 7 oturumda birçok görüş, fikir ve teori tartışılma imkânı buldu.

Kalkınma kavramı 2. Dünya Savaşı'ndan itibaren birçok devlet adamı ve ekonomist için önemli bir statü ve gelişmişlik düzeyi haline gelmiştir. Kalkınma kavramının ve gelişmişliğin bir arada ve birbirini destekler düzeyde ilerlemesinin tarihsel arka planı ise ABD başkanı Truman'ın 1949 yılında göreve geldiği gün yaptığı konuşmada atılmıştır. Truman “gelişmekte olan ülkeler” kavramını kullanarak birçok ülkeyi gelişmiş veya az gelişmiş olarak konumlandırmış ve uluslararası kalkınma ve gelişmişlik düzeyi birçok ülke ve otorite tarafından kabul edilir hale gelmiştir. Bu kavramsallaştırmalar birçok yönüyle hatalı ve verili olsa da uluslararası ekonomik sistem içerisinde ülkeler arasındaki kalkınma düzeylerindeki farklılık merkez-çevre, kalkınmış-kalkınmakta olan, bağımlı ülkeler gibi farklı yaklaşımları getirmiş ve çeşitli tanımlamaların yapılmasına sebep olmuştur. Daha önce sömürge olan ülkelerin kalkınmada yapısal sorunlar yaşadıkları ve istikrarlı kalkınma politikaları uygulamak için önlerinde duran zorluklar da kalkınma ve az gelişmişlik sorunsalındaki en önemli gündem maddelerini oluşturmaktadır. Kalkınmakta ya da geliştirmekte olan ülkeler ismi altında gruplandırılan, düşük gelirli ülkelerin kalkınma performanslarının aşağı düzeylerde seyretmesi, bu ülkelerdeki çeşitli sorunlarla birleşince küresel düzeyde sorunlara dönüşmektedir. Kırsaldan kentlere ya da farklı şekilde ifade edilirse kalkınmamış bölgelerden kalkınmış bölgelere büyük göç dalgaları yine sosyo-ekonomik sonuçları açısından önemli sorun alanlarını oluşturmaktadır. Müslüman ülkelerin önemli bir kısmının dahil olduğu, yavaş büyüme, düşük kalkınma ve bitmeyen yoksulluk sarmalları gibi ekonomik sıkıntılar yapısal ve kalıcı çözümler üretilmediği takdirde bu ülkelerin gelecek yıllardaki en önemli iç sorun mekanizmalarına dönüşeceği muhakkaktır.

DÜZENLEYEN

ikam
İSLAM İKTİSADI ARAŞTIRMA MERKEZİ

MÜŞTEREK DÜZENLEYENLER

İLKE
İlim kültür eğitim vakfı

İGİAD
TÜRKİYE İKTİSADI GİRİŞİM VE İŞ AHLAKI DERNEĞİ
TÜRKİYE İKTİSADI GİRİŞİM VE İŞ AHLAKI DERNEĞİ

İİ
İSTANBUL TİCARET
ÜNİVERSİTESİ

DESTEKLEYEN

**İSTANBUL
TİCARET
ODASI**

SPONSORLAR

alBaraka

İSTANBUL
Kongre & Ziyaretçi Bürosu

TÜGEV
TURİZM GELİŞTİRME VE
EĞİTİM VAKFI

9. İSLAM İKTİSADI ATÖLYESİ

17-19 EYLÜL 2021 | İSTANBUL

İletişim: info@ikam.org.tr | +90 216 532 63 70

Atölyede yer alan çalışmalardan hareketle atölyenin çıktıklarına dair şunlar dile getirilebilir;

- Yoksulluk, işsizlik ve enflasyon sorunlarının azaltılması veya ortadan kaldırılması gibi ideal sonuçlara ulaşmak için, evrensel İslam ekonomi politikği çerçevesinde tüm İslami kurumların ideal ve optimal işleyişini sağlamaya yönelik politikalara öncelik verilmesi gerekmektedir.
- Tüm dünya halklarını hedefleyen sürdürülebilir bir kalkınma sağlamak için İslami değerlere uygun rüzgâr ve güneş enerjisi kullanımı sağlayan yeşil ve mavi ekonomi için gerçekçi stratejiler yapılmalıdır. Sürdürülebilir geçim kaynaklarını gerçekleştirmek isteyen insanların sürdürülebilir kalkınma sürecine etkin katılımını garanti etmek gayesi içerisinde Müslüman ülkelerin hepsinin bu sorumluluğu üstlenmesi gerekmektedir.
- Sosyal ve çevresel refahı artırmak için İslami finans okuryazarlığın artırılması gerekmektedir.
- Müslüman ülkelerde kalkınmayı gerçekleştirmek için zekât ve vakıfların güçlü bir şekilde kurumsallaşması gerekmektedir. Bu tür sosyal finans kurumlarına entegre edilmiş mikrofinans uygulamalarının finansal sistemdeki varlığı artırılmalıdır.
- Müslüman ülkelerde refahın artırılması için zekât, sadaka ve vakıflar gibi hayır kurumlarının yeşil finansman yoluyla topluma kanalize edilmesi sağlanmalıdır.
- Zekât ve sadaka yardımlarının aktif kullanılması yoluyla eğitim sistemleri geliştirilmelidir. Bangladeş gibi gelişmekte olan ve yoğun nüfuslu Müslüman ülkelerin zekât, sadaka ve vakıflar yardımıyla eğitim kalitesini arttırmaları sürdürülebilir bir eğitim sistemi oluşturarak yoksulluğun azaltılmasındaki en etkili araçlardan birisini oluşturacaktır.
- Osmanlı döneminde bir iç borçlanma çeşidi olan eshamın geliştirilerek alternatif bir sürdürülebilir finansman aracı olarak İslami finansal sisteme sunulması gerekmektedir.
- Müslüman toplumlarda uygulanan ve yukarıda sayılan yeniden dağıtıcı politikaların her zaman ve tek faktör olarak kalkınmayı ortaya çıkarması beklenmemelidir. Bunun yerine Müslüman ülke-lerde uzun vadede ekonominin refahı üzerinde olumlu etkisi olan daha yüksek büyümeye, daha zengin beşerî sermayeye, daha düşük enflasyona, daha fazla yatırım ve ticarete yol açan politikaların kapsayıcı büyümeyi daha çok teşvik edeceği yaklaşımı benimsenmelidir.
- Müslüman ülkeler İslami ilkelere uygun, yerel ekonomik ve finansal yeniliklere ihtiyaç duymaktadır.

Bu atölyenin yukarıda sayılan bütün noktalara dair nihai çözümler ürettiğini iddia etmek elbette mümkün değildir. Fakat bunlara dair farkındalık yaratıp yeni yapılacak çalışmalar için ilham kaynağı olması umut edilmektedir. Bu amaçla oluşturulacak politika ve uygulamalarda bu hususların dikkate alınması daha somut ve sağlıklı çözümler üretilmesine ve kalıcılığın ve sürdürülebilirliğin artırılmasına hizmet edecektir.

DÜZENLEYEN

ikam
İSLAM İKTİSADI ARAŞTIRMA MERKEZİ

MÜŞTEREK DÜZENLEYENLER

İLKE
İlim kültür eğitim vakfı

İGİAD
FOMERİ İKTİSADI GİRİŞİM VE İŞ AHLAKI DERNEĞİ
FOMERİ İKTİSADI GİRİŞİM VE İŞ AHLAKI DERNEĞİ

İİ
İSTANBUL TİCARET
ÜNİVERSİTESİ

DESTEKLEYEN

**İSTANBUL
TİCARET
ODASI**

SPONSORLAR

alBaraka

İSTANBUL
Kongre & Organizasyon

TÜGEV
TÜRKİYE GELİŞTİRME VE
KAZANIM VAKFI